

ชื่อวิทยานิพนธ์ การสืบทอดพระพุทธศาสนาโดยการบริหารเครือข่ายทุนในพื้นที่ด้วยหลักศาสนธรรมของ วัดทองนพคุณ จังหวัดเพชรบุรี **ผู้วิจัย** พระครูโกศลวัชรธรรม จิตตสัวโร (ขจรพันธ์) **สาขาวิชา** ยุทธศาสตร์ การพัฒนา **พ.ศ.** 2563 **อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก** ศาสตราจารย์ ดร.เฉลียว บุรีภักดิ์ **อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม** อาจารย์ ดร.สมนึก ชูปานกลีบ และ อาจารย์ ดร.สุมาลี พงศ์ติยะไพบูลย์

บทคัดย่อ

การสืบทอดและธำรงรักษาพระพุทธศาสนาเป็นหน้าที่สำคัญของพุทธบริษัททุกคน ที่จะต้อง ร่วมแรงร่วมใจกันธำรงรักษาไว้หลักธรรมคำสอนที่สามารถช่วยเหลือมนุษยชาติให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่าง สันติสุข นำมาซึ่งความสุขสงบของมวลมนุษยชน รวมทั้งมวลสรรพสัตว์และธรรมชาติ การวิจัยในครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินการรับรู้ของเครือข่ายทุน ในพื้นที่ที่มีการสืบทอดพระพุทธศาสนา 2) ศึกษา กระบวนการพัฒนาเครือข่ายทุนในพื้นที่ของวัดทองนพคุณในการจัดกิจกรรมเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา และ 3) ศึกษาผลการสืบทอดพระพุทธศาสนาของเครือข่ายทุนในพื้นที่ของวัดทองนพคุณ เป็นการศึกษาแบบ ผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกับคณะบุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรมของวัด รวมทั้งสิ้น 178 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อย ละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจาก 13 เครือข่ายๆ ละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 26 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. เครือข่ายทุนในพื้นที่การรับรู้ต่อการสืบทอดพระพุทธศาสนาโดยการบริหารตามหลัก ศาสนธรรมของวัดทองนพคุณ จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากไปหาน้อย คือ ด้านการใช้หลักธรรมด้านอธิปไตย (การป้องกันความเสื่อมนำไปสู่ความ เจริญรุ่งเรือง) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านธรรมธิปไตย (การใช้หลักธรรมเป็นที่ตั้ง) และด้านอิทธิ บาธิปไตย (การทำงานที่ดีให้สำเร็จ) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. กระบวนการพัฒนาเครือข่ายทุนในพื้นที่ของวัดทองนพคุณ พบว่ามี 3 หลักการที่ สำคัญ คือ 1) “หลักความเท่าเทียมและเป็นอิสระ” เครือข่ายที่เกิดขึ้นนี้เป็นการรวมกลุ่มกันของบุคคลใน พื้นที่รอบๆ วัด เป็นคนในชุมชน และมีวัฒนธรรมความเป็นอยู่คล้ายคลึงกันหรือ อาศัยความเป็นเครือญาติ 2) “หลักการสื่อสาร” จัดให้มีช่องทางการทำงานร่วมกัน การสื่อสารที่ง่ายต่อการเข้าถึงที่ทันสมัย เป็น ปัจจุบัน และโปร่งใสภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิ เชื่อถือ เอื้ออาทร ซึ่งกันและกัน 3) “หลักการ รวมกลุ่ม” มาร่วมกลุ่มด้วยความเต็มใจ มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สร้าง เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมลงมือกระทำอย่างเข้มแข็ง

3. ผลการสืบทอดพระพุทธศาสนาของเครือข่ายทุนในพื้นที่ของวัดทองนพคุณ พบว่า มีการ ประสานงาน ในการสืบทอดพระพุทธศาสนาของพุทธบริษัท 4 ในแต่ละเครือข่ายมีจำนวนมากขึ้นร้อยละ 10 และมีอุปาสกอุปาสิกาเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของวัดอย่างต่อเนื่องมากขึ้น ร้อยละ 14.5

ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย พบว่า เครือข่ายทุนในพื้นที่ที่ขับเคลื่อนโดยผู้นำองค์กรที่บริหารบน หลักพื้นฐานของหลักธรรมจะสามารถทำให้องค์กรนั้นๆ บรรลุพันธกิจ และไปถึงเป้าหมายได้อย่างดี โดยเฉพาะองค์กรทางศาสนา บุคคลสำคัญคือเจ้าอาวาสของแต่ละวัด การที่วัดมีผู้นำองค์กรที่ประพฤติตนอยู่ ในหลักศีลธรรมและเป็นต้นแบบแก่พุทธศาสนิกชน และมีหลักการในการจัดกิจกรรมที่ถูกต้องตามหลักธรรม แล้ว วัดนั้นๆ จึงนับได้ว่าเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในการสืบทอดพระพุทธศาสนา

คำสำคัญ: การสืบทอดพระพุทธศาสนา เครือข่ายทุนในพื้นที่ หลักศาสนธรรม

Thesis Title: Buddhism Inheritance by Local Capital Network Management with Religious Principle Undertaken by Wat Thong Noppakhun in Phetchaburi Province **Researcher:** Phrakhrukosolwatcharathum Jittasungvaro (Khajonphun) **Major:** Development Strategy **Year:** 2020 **Advisors:** Prof. Dr. Chaleo Buripakdi **Co-advisor:** Dr. Somnuk Chupankleeb and Dr. Sumalee Pongtiyapaiboon

Abstract

Buddhism inheritance and maintenance is an essential duty of all Buddhists who collaboratively maintain Dhamma teaching principles that could help mankind living together in peace. This will result in happiness all of us, including animals and nature. This research aimed to: 1) evaluate perception of the local capital networks on Buddhism inheritance, 2) determine the development process of the local capital networks on Buddhism inheritance undertaken by Wat Thong Naphakhun in organizing activities for Buddhism inheritance, and 3) examine the result of the Buddhist inheritance of the local capital networks undertaken by Wat Thong Naphakhun. The mixed research methodology was employed in this study. For the quantitative study, a questionnaire with a reliability level at 0.90 was used for collecting data from 178 persons selected with a purposive sampling method. The data were analyzed by using percentage, mean, and standard deviation. For the qualitative study, the structured in-depth interview form was used for collecting data from 26 key informants selected with a purposive sampling method from 13 networks and 2 persons each network. The data were analyzed by using content analysis.

The research results were as follows:

1. The perception of local capital networks on Buddhism inheritance by administration according to the religious principles undertaken by Wat Thong Naphakhun in Phetchaburi Province was overall at a very good level; ranked in descending order of their means as aspects of the application of Aparihaniyadhammo (prevention of degeneration leading to prosperity), Dhammadhipateyyo (The use of the Dhamma principle as a main point), and Iddhipadadhammo (finishing the good work) with the lowest mean, respectively.

2. The development process of the local capital networks undertaken by Wat Thong Noppakhun consisted of three important principles: 1) "principle of equality and independence," the networks was formed by grouping process made by the people in community around the temple, having similar living culture or being kinship, 2) "principle of communication," providing a channel to work together, using modern, up-to-date and transparent with ease to access on the basis of privilege and respect, trust, and caring for each other, 3) "principle of grouping," joining with willingness, having regular meetings, continuously organizing activities together, creating conditions for encouraging and empowering mutual awareness, collaboration, decision-making, and taking action.

3. The result of the Buddhism inheritance of the local capital network undertaken by Wat Thong Naphakhun was under the coordination of the four of Buddhists networks, in which each networks was increased in 10%, of members and 14.5% more Buddhists in general continuously joined in the temple activities.

The research findings showed that the local capital network driven by organizational leaders managing on the basis of Dhamma principles could effectively enable the organization to achieve its mission and goals, especially religious organizations. The key person was the abbot of each temple. Because the temple has the leader who behaves in morality and being the model for Buddhists, as well as having principles in organizing proper activities according to Dhamma principles. The temple, therefore, is considered an important learning center for Buddhism inheritance.

Keywords: Buddhism Inheritance, Local Capital Network, Religious Principles